

معاون فنی و عمرانی شهرداری قم:

هدف مدیریت شهری، بهبود سطح کیفی زندگی مردم است

روند توسعه در شهر قم طی هشت سال گذشته به گونه‌ای بوده که این شهر را جزو برترین شهرهای کشور به لحاظ مدیریت شهری قرار داده است.

به گزارش ایلنا، تکمیل ۵ رینگ مهم شهری، ساخت ۲۴ تقاطع غیر همسطح، برنامه‌ریزی برای ساخت ۱۰ تقاطع مهم شهری، تحول روسازی معابر، ارتقای سرانه فضای سبز شهر قم از ۱۳،۸ مترمربع به ازای هر نفر به بیش از ۲۰ مترمربع، افزایش تعداد ایستگاه‌های آتش‌نشانی از ۱۸ به ۲۴ ایستگاه، افزایش سهم حمل‌ونقل عمومی از سفرهای شهری از ۵،۷ به ۱۱ درصد، افزایش ۱۰ درصدی سهم درآمدهای پایدار در بودجه شهرداری قم، افزایش ارائه خدمات غیر حضوری به شهروندان از صفر به ۴۰ درصد، کاهش میانگین زمان رسیدن نیروهای امدادی به محل حادثه و افزایش ۲۲ برابری سرانه هزینه‌های عمرانی در شهر قم طی هشت سال گذشته از جمله موضوعاتی بود که امسال در نمایشگاه تحول حکمرانی شهری به نمایش در آمد و تحسین مقامات از جمله وزیر کشور در برداشتن.

در همین زمینه در گفت‌وگو با «عباس حلویی‌زاده»، معاون فنی و عمرانی شهرداری قم موضوع رشد شتابان عمران و توسعه در این شهر را در زمانی که بیشتر کشور با رکود در عرصه عمرانی دست و پنجه نرم می‌کند، به بحث گذاشتیم. وی ضمن توضیح درباره برخی از مشکلات قدیمی از جمله پروژه مونوریل در این شهر، معتقد بود که افتتاح هر پروژه عمرانی، امید را در مردم بیشتر می‌کند و مدیریت شهری قم نیز با همین هدف، تمرکز خود را بر اجرای پروژه‌های متعدد شهری با هدف بهبود سطح کیفی زندگی مردم قرار داده است.

بعد از افتتاح تونل روحانیت رضایت‌مندی نسبتاً خوبی بین شهروندان قمی ایجاد شد اما برخی از کارشناسان معتقدند که نباید به این تک پروژه‌ها بسنده کرد و باید تعداد و سرعت بهره‌برداری از پروژه‌های شهری را بالا برد.

ببینید ما هر ساله یک بودجه مصوب از سوی شورای شهر قم را داریم که در دستور کار مافزار می‌گیرد و چراغ راه ماست. احتمالاً منظور شما پروژه‌های شاخص شهری است. سال گذشته بودجه شهرداری قم ۴ هزار و ۳۰۰ میلیارد تومان بود که در اصلاحیه حدود ۵ هزار و ۲۰۰ میلیارد که نهایتاً در بودجه تکمیلی بالغ بر ۶ هزار میلیارد تومان شد. این بودجه صرف پروژه‌های متعددی می‌شود. همان سال گذشته تنها این پروژه نبود که افتتاح شد. پروژه‌های متعدد دیگری هم در آن سال تکمیل و به بهره‌برداری رسید مثل میدان نماز، سایت انتقال پسماند و بوستان خضرنی که فقط برای تکمیل ابنیه و تاسیسات برقی فاز دوم آن حدود ۴۰ میلیارد تومان هزینه شد با آتش‌نشانی مادر که فاز اول آن به صورت کامل به بهره‌برداری رسید. همچنین در سال گذشته بالغ بر ۱۵۰ هزار تن آسفالت ریزی صورت گرفت. چندین بوستان محله‌ای و روشنایی و لوله‌گذاری آب‌های سطحی در نقاط مختلف شهر هم به انجام رسید. امسال هم بدون هیاهو و سروصدا بودجه ۸ هزار و ۱۵۰ میلیارد تومانی کل شهرداری که حدود ۶ هزار و ۱۶۰ میلیارد تومان آن بودجه عمرانی است، به تصویب رسیده است و قطعاً شاهد تکمیل و افتتاح طرح‌های متعدد دیگری خواهیم بود. ضمناً باید ذکر کنیم که در این بودجه عمرانی، بحث تملک هم وجود دارد که بخشی از بودجه عمرانی صرف آن می‌شود. شاید در این باره اطلاع رسانی خوبی انجام نشده که اگر این باشد باید در این زمینه بیشتر کار کنیم.

در بحث بلوار پیامبر اعظم برخی از کارشناسان معتقدند که با بهره‌گیری صحیح از فرصت‌های این پروژه بشیم به گونه‌ای که بسیاری از هزینه‌های رشد و توسعه قم را از این محل کسب کنیم. علت اینکه این پروژه هنوز نتوانسته به سودآوری مطلوبی دست پیدا کند، چیست؟

برای پاسخگویی به این سوال باید چند ارگان جوابگو باشند. آنچه به ما مربوط می‌شود این است که در طراحی اولیه این پروژه، عرض ۱۰۰ متری در دستور کار قرار گرفت. متأسفانه تصویری وجود دارد که چون این پروژه را شهرداری قم انجام داد تمام هزینه‌های زیرساختی مثل آب، برق و گاز هم باید شهرداری متقبل شود. مثلاً اداره برق تقاضای دو پست ۲۳۰ کیلوواتی دارد، یک تبدیل ۶۳

و آیا مدیریت شهری با فشار دولت، این پروژه را با هزینه از جیب مردم قم تکمیل خواهد کرد یا دولت، هزینه‌های آن را تقبل می‌کند؟

در بحث مونوریل فقط موضوع هزینه در میان نیست و چند سوال دیگر هم وجود دارد. اول اینکه هزینه‌های تعمیر و نگهداری این خط چقدر است؟ دوم اینکه هزینه سرویس‌دهی چقدر خواهد بود؟ باید ببینیم اصلاً این موضوع صرفه اقتصادی دارد یا خیر؟

برخی مدعی هستند که در سفر استانی هیات دولت، بودجه‌ای برای مونوریل اختصاص یافته و به شهرداری پرداخت شده، اما این بودجه در جای دیگری هزینه شده است؟

ببینید وقتی پولی از سوی دولت برای هر دست‌ساخته‌ای اختصاص می‌یابد، یک سر فصل جداگانه دارد در قالب یک موافقت‌نامه است. چه پروژه‌استانی باشد چه پروژه ملی، موافقت‌نامه‌ای با سازمان برنامه و بودجه می‌باید می‌شود که در آنجا مشخص می‌شود که برای فلان پروژه با مشخصات ذکر شده، فلان مبلغ تخصیص داده می‌شود. در همین موافقت‌نامه می‌آید که اگر تا پایان سال مالی، شما موفق به انجام وظایف مندرج در موافقت‌نامه نشده‌اید، بودجه به خزانه برمی‌گردد. در این مورد خاص، پولی به هیچ‌وجه وجود خارجی نداشته و فقط صحبت از این بود که اولاً پروژه تعیین تکلیف شود که ۴،۷ یا ۶،۸ کیلومتر باشد یا تا پردیسان ادامه داشته باشد. دوم اینکه قرار بود اعتبارات در قالب تهاز نفی باشد که هنوز این موضوع عملیاتی نشده است. خلاصه اینکه قرار شده یک محاسبات اقتصادی دوباره برای مسیر مونوریل انجام شود و اینکه آیا مسیر به صورت رفت و برگشت طراحی شود یا به صورت تک خطه که واگن برود و بازگردد؟ اینها موارد بسیار پیچیده‌ای است که این موضوع را دچار مشکل کرده است.

چندی پیش معاون مالی و اداری شهرداری قم خبر از تسویه کامل بدهی شهرداری با پیمانکاران شهری را داد. با این حال برخی از پیمانکاران معتقدند که بخشی از مطالبات آنها از طریق خط اعتباری‌ای پرداخت شده که بانک شهر باز کرده و مبالغی را به پیمانکاران پرداخت کرده که قرار بوده تسهیلاتی بر ذمه شهرداری باشد اما همین خط اعتباری باعث شده تا در مواردی مثل اخذ ضمانت‌نامه یا تسهیلات بانکی،

مشکلاتی برای پیمانکاران ایجاد شود. با توجه به اینکه بیشتر پیمانکاران عمرانی با معاونت فنی و عمرانی در ارتباط هستند، برای رفع مشکل این عده چه تمهیداتی اندیشیده‌اید؟

ببینید اینکه شهرداری به پیمانکاران بدهی نداشته باشد، نشدنی است چون به طور مداوم پروژه‌هایی در شهر انجام می‌شود و خوب تا زمانی که صورت وضعیت این پروژه‌ها تهیه و به تایید شهرداری نرسد، پرداختی هم انجام نخواهد شد. احتمالاً منظور از تسویه بدهی با پیمانکاران به پایان سال مالی اشاره داشته است. این راه هم بگوییم که در برنامه ما، اولویت پرداخت به پروژه‌هایی است که از سال قبل طلب دارند و تالاشمان این است که در سه چهار ماهه نخست سال، بدهی سه سال قبل پیمانکاران را به صفر برسانیم. موضوع خط اعتباری بانک شهر هم مربوط به الان نیست و تقریباً به ۱۰ سال پیش بازمی‌گردد. در دوره قبلی حجم بالایی وام گرفته شده به نام پیمانکاران با تضمین شهرداری قم برای پرداخت اصل و سود آن. بخشی از این تسهیلات پرداخت نشده و متأسفانه به بدهی بانک شهر ما با بانک شهر موجود است که اصل و سود وام بر عهده و ضمانت شهرداری است، اما نام پیمانکار را به عنوان بدهکار درج کرده‌اند. این موضوع چند بار در شورای معاونین هم مطرح شده است. البته حجم این پرونده‌ها بسیار کم شده ولی همچنان هست.

آقای مهندس، شما مدتی هم به عنوان رئیس سازمان توسعه و عمران مشغول فعالیت بودید. سازمان توسعه و عمران با هدف تسهیل و تسریع در ساخت و طراحی پروژه‌های شاخص به تاسیس رسید اما اینکه پروژه‌های شهری با ترک تشریفات و بدون برگزاری مناقصه به این شرکت واگذار می‌شود، باعث شده که فضای رقابت بخش خصوصی محدود شود. چه تدابیری برای افزایش سهم بخش خصوصی در پروژه‌های عمرانی شهر قم در دستور کار دارید؟

همه ما باید قانون را قبول داشته باشیم. در قانون برای شهرداری‌ها یک سری سازمان‌ها طبق ماده ۸۴ اساسنامه پیش‌بینی شده تا با زوی اجرایی آن نهاد باشند. یعنی این سازمان‌ها ایجاد می‌شوند تا در برخی از پروژه‌ها که به سرعت عمل نیاز داریم، بدون برگزاری مناقصه و انتشار آگهی و با کمترین قیمت کار، سازمانی که زیر مجموعه خود شهرداری است و به لحاظ مالی استقلال کامل دارد، این پروژه را بر عهده گیرد. اینکه این سازمان هم با کمترین هزینه، پروژه‌ها را انجام می‌دهد، قابل اثبات است. با این حال این به معنا نیست که همه پروژه‌ها به سازمان توسعه و عمران می‌رسد. فواید وجود سازمان هم بسیار است. مثلاً مواردی داشتیم که به دلیل برخی از مشکلات، نتوانستیم به موقع به تعهداتمان در قبال پیمانکار عمل کنیم و همین باعث توقف پروژه‌ها و مشکلات متعددی دیگر می‌شد. همچنین در زمان‌هایی که تغییر قیمت‌های فاحشی رخ می‌داد، این مشکلات چند برابر می‌شد. وجود این سازمان باعث شده تا اولاً بتوانیم کنترل بیشتری روی قیمت‌های پروژه‌ها داشته باشیم و ثانیاً سرعت

وارد می‌کردیم. البته مقصر دولت هم نیست. واقعاً گاهی نمی‌توان قراردادها را به اندازه تورم تعدیل کرد چون بودجه عمرانی دولت مشخص است و نمی‌تواند بی‌محابا این بودجه را افزایش دهد چون خود باعث تورم می‌شود. در شهرداری کار کمی آسان‌تر است چون همان‌گونه که گفتم در سال گذشته ما دو بار تعدیل بودجه داشتیم و بودجه نهایی حدود ۴۵ درصد بیش از بودجه اولیه بود. خوب دولت چنین امکانی ندارد چون درآمدهای آن مشخص است و بودجه قابلیت چنین تعدیلی را ندارد.

بودجه شهرداری قم در سال جاری نسبت به سال ۱۳۹۹ حدود ۲،۶ برابر شده است در حالی که قیمت مصالح ساختمانی در این بازه زمانی افزایش چشمگیری داشته به گونه‌ای که مثلاً قیمت هر تن قیر، از ۲ میلیون تومان به ۱۷ میلیون تومان رسیده یعنی ۸،۵ برابر. این اختلاف‌ها چه مشکلاتی برای اداره شهر و رشد و توسعه آن ایجاد کرده است؟

متأسفانه این تورم همان‌گونه که برای مثال زندگی حقوق‌بگیران را متاثر کرده، شهرداری راهی چهار مشکل کرده است. البته آنگاه این دوره موقتی باشد و به ثبات برسیم، می‌توان امیدوار بود که در آینده به این مشکلات فائق شد. ثبات اقتصادی و ثبات قیمت‌ها، یکی از الزامی‌ترین موضوعات برای رشد و توسعه شهری است. برای مثال استارت کرونا در یازدهمین ماه از سال ۹۸ زده شد. در آن دوره مافزار دادی داشتیم که قرار بود قیر را از یک شرکت تحویل بگیریم اما ضربه کرونا به فضای کسب و کار باعث شد که آن قرارداد سه ماه بعد تعلیق شود. تقریباً همه چیز نه فقط در ایران که در کل دنیا تعطیل شده بود و یادتان هست که قیمت نفت منفی هم شد. در همان سال و با قیمت قیر ۲ میلیون و ۱۰۰ هزار تومانی، ما سالانه ۳۰۰ هزار تن آسفالت ریزی داشتیم. متأسفانه بعد از آن تورم در کشور شدت گرفت و همین باعث شد که عده آسفالت‌ریزی ما به ۱۱۰ تا ۱۲۰ هزار تن کاهش پیدا کند. در سال گذشته موفق شدیم این حجم را از ۱۵۰ هزار تن بیشتر کنیم و برای امسال پیش‌بینی ۲۴۰ تا ۲۵۰ هزار تن را داریم. امیدواریم شرایط اقتصادی کشور با سیاست‌های دولت به ثباتی برسد که بتوانیم مسائل آینده‌به‌همان رقم ۳۰۰ هزار تن دست‌بیاوریم.

به عنوان سوال آخر، پیش‌بینی می‌کنید که چند پروژه شاخص شهرداری قم تا پایان سال جاری به مرحله بهره‌برداری برسند؟

امیدواریم که تمام پروژه‌های مامطابق برنامه زمان‌بندی شده پیش بروند. بهره‌برداری از سه تا چهار پروژه شاخص شهر برای امسال پیش‌بینی نشده است ولی اگر بودجه پیش‌بینی شده مامحقق شود، امید داریم که حتی آنها هم کامل کنیم. برخی پروژه‌ها مثل میدان سپاه و امام موسی صدر در مرحله طراحی هستند که دوره‌های ساخت آنها بالغ بر یک سال است. اما پروژه‌هایی مثل شیخ صدوق را که آغاز کرده‌ایم را تا پایان سال یا نهایتاً ابتدای سال آینده به‌تمام خواهیم رساند. یکی از ویژگی‌های برجسته شهرداری قم این بوده که سال گذشته نه تنها کل بودجه پیش‌بینی شده محقق شد، بلکه حتی در دو نوبت تعدیل و تا ۴۵ درصد هم افزایش داشتیم در حالی که در برخی شهرها، مثلاً بودجه به ۱۵ هزار میلیارد تومان بسته می‌شود، اما در انتهای سال این بودجه به ۸ تا ۱۰ هزار میلیارد تومان تعدیل می‌یابد. این موضوع نشان از حرکت شهرداری قم در مسیر درست رشد و توسعه دارد.

تمام تلاش ما، انجام پروژه‌ها با بهترین کیفیت و بهترین قیمت است. اعتقاد ما این است که هر پروژه‌ای که به بهره‌برداری می‌رسد، امید را در مردم افزایش می‌دهد. کاهش بار ترافیکی، افزایش ایمنی مردم، افزایش فضای نشاط با افتتاح بوستان‌ها و مجموعه‌های دیگر، جزو اولویت‌های نخست ماست.

